

Monde, Meditationes, Discours et Essais) palesa una hermenèutica de la intuïció com a construcció del sentit rector de l'objectivitat i de la deducció com a aplicació particular empírica d'aïtal sentit. Des de la fenomenologia immediata del temps i l'hermenèutica de la comprensió ontològica és així possible un apropament de la intuïció cartesiana a l'a priori kantiana i de la deducció a l'a posteriori.

Amador Vega exposà la ponència *Hermenèutica del silenci. Assaig d'una fenomenologia de la religió a L. Wittgenstein*. Partint de la definició de fenomenologia com a gramàtica del sentit en les *Philosophische Bemerkungen* i enfront del silenci respecte d'allò místic del *Tractatus*, en les *Bemerkungen über Frazers The Golden Bough*, Wittgenstein determina la religió com a forma de vida i, amb això, afirma la possibilitat d'establir una fenomenologia-gramàtica dels usos corresponents a aquest àmbit lingüístic: es tractaria de descriure les condicions sota les quals hom utilitza una certa paraula —així, el cas paradig-

màtic de *Glauben*— i les connexions familiars que la circumscriuen. Aquests plantejaments enllacen amb la problemàtica teològica clàssica sobre el silenci-llenguatge com a lloc de trobament (presència-absència) entre Déu i home.

Ferran Graell, en *Variacions lògiques*, defensà la necessitat de renovació del llenguatge fenomenològic i n'oferí una mostra repensant alguns problemes lògics plantejats pels corrents neopositivistes, que alhora demanen una refundació del llenguatge fenomenològic en el cas que hom vulgui mantenir-se en la positivitat. El paper del llenguatge, la lògica d'enunciats i de classes, es troben apuntats en el seu treball, per on s'observa la insuficiència del neopositivisme i, alhora, les insuficiències de l'husserlianisme. En efecte, la crítica lògica als supòsits del llenguatge esdevé una crítica metòdica a la reducció husserliana: l'una acompanya a l'altra; el present reclama per a la fenomenologia el caràcter de filosofia de la sospita i estableix el tarannà itinerant d'aquesta filosofia.

INFORME DE L'ASSOCIACIÓ CATALANA DE FENOMENOLOGIA A LA SOCIETAT CATALANA DE FILOSOFIA SOBRE LES ACTIVITATS DEL CURS 1988-89

Proseguint en la línia de treball acordada per l'Associació d'efectuar un congrés anual d'exposició i discussió de recerques, en començar el curs 88-89 hom decidí realitzar les II Jornades de Fenomenologia al voltant de M. Heidegger en l'avinentesa del centenari del seu naixement. S'escollí Mallorca com a seu de la trobada —iniciant així un possible itinerari rotatori per la nostra àrea lingüística— i hom informà als nostres membres a fi que iniciessin la preparació de les possibles comunicacions.

L'organització de les Jornades fou encomanada fonamentalment als membres

de l'Associació de Mallorca que, al seu torn, aconseguiren la coparticipació del Departament de Filosofia de la Universitat de les Illes Balears.

Al llarg del primer i segon trimestre del curs es dugueren a terme diversos tràmits per tal d'invitar conferencians que completessin el programa de comunicacions dels membres de l'Associació, i per aconseguir el recolzament econòmic de les institucions culturals de Balears.

A través dels membres de Barcelona es connectà amb els professors F. Montero Moliner, Eusebi Colomer i F. Mar-

tínez Marzoa que confirmaren llur assistència a les Jornades. A través dels membres de Mallorca i del Departament de Filosofia de Balears hom parlà amb P. Cerezo, Walter Biemel, Jean Luc Marion, Otto Pöggeler, Paul Ricoeur, Jacques Derrida i Gianni Vattimo, confirmant finalment els tres primers llur presència i el quart la remissió d'una ponència per a ser llegida.

A la fi del segon trimestre, un cop concretats els ponents invitats i les comunicacions a presentar pels membres de l'Associació, hom acordà realitzar les sessions els dies 1, 2 i 3 de juny al Col·legi *La Porciúncula* de Ciutat de Mallorca, confegint tot seguit el programa i donant-li publicitat a través de la Societat Catalana de Filosofia i les Universitats de Barcelona.

El dijous 1 de juny, a les 10 del matí, amb el discurs de presentació del Prof. Jordi Sales —president de l'A.C.F.—, s'encetaren les II Jornades de Fenomenologia. Seguidament el Prof. Vermal de Mallorca reté homenatge a la figura de Walter Biemel —deixeble de Heidegger, editor de Husserl i Heidegger, i investigador en el terreny de la fenomenologia i l'estètica— qui pronuncià la conferència inaugural titulada *Heidegger com a mestre*.

A la tarda tingué lloc la primera sessió de comunicacions dels membres de l'Associació. Hi intervingueren Josep M.ª Bech (*L'hermenèutica de l'explicitació en Husserl i Heidegger*), Francesc Perenya (*Heidegger i Schelling*), Josep M.ª Ésquirol (*La crítica de Levinas a Heidegger*), Joan Carles Melich (*Educació i veritat. El concepte heideggerià d'aletheia*) i Josep M.ª Coll (*La intersubjectivitat en Heidegger*). Per malaltia no

fou possible la intervenció de Jean Luc Marion, passant-se a llegir la traducció de la ponència que havia d'exposar, *L'interloqué (El requeriment de l'ésser a Heidegger)*.

El divendres dia 2, al matí, exposaren llurs ponències F. Montero Moliner (*El concepte de món a Heidegger i Husserl*) i F. Martínez Marzoa (*Heidegger i la història de la filosofia*).

A la tarda tingué lloc la segona sessió del comunicacions, intervenint-hi Xavier Antich (*Hemenèutica i projecte del Heidegger d'Identitat i Diferència*), Julia Manzano (*Metafísica perennis. Un escrit amb i contra Heidegger*), Salvi Turró (*El punt de partida metafísic de Heidegger*) i Jordi Sales (*Heidegger i el silenci de la cova*). Tancà el dia la conferència del Prof. Eusebi Colomer titulada *L'ésser de Heidegger com a superació del subjecte modern*.

El dissabte, 3 de juny, fou llegida la traducció de la ponència d'Otto Pöggeler (*Pensament i política a Heidegger*) i el Prof. P. Cerezo dissertà sobre el tema *Tècnica i humanisme a Heidegger*. Seguidament hom efectuà la cloenda de les Jornades i invità els assistents i membres de l'Associació a la trobada del proper curs acadèmic.

El Secretariat de l'A.C.F. està confegint ara mateix una àmplia ressenya de les ponències i comunicacions per a l'Anuari de la Societat Catalana de Filosofia. El text íntegre serà publicat passat l'estiu a la revista *Taula*, del Departament de Filosofia de la Universitat de les Illes Balears.

Jordi Sales,
Salvi Turró